

The Strauss Family Edition

KINYAN HALACHA

From PESUKIM
to POSKIM

Bereishis

RABBI ARYEH LEBOWITZ

ADAPTED BY
RABBI YEHUDA BALSAM

מוסדות אור שמח מרכז טנגבאום ע.ר. - 58-00

21343-00

רח' שמעון הצדיק 28-22 ירושלים ת.ד. 18103

טל: 02-581-0315

Tamuz 5784

Michtav Bracha

For more than 15 years, Rabbi Aryeh Lebowitz has been recording a 10-15 minute halacha shiur devoted to a particular topic. The somewhat inaccurately named "10 Minute Halacha", posted on YU Torah has become a very popular resource and Rabbi Lebowitz has bezrat Hashem done well over 1000 of these shiurim. He has now compiled several hundred of these into a book organized on the basis of the Parshat HaShavua.

Having listened and benefitted from these shiurim myself (rabbis are sometimes pressed for time!), I have found the Ten Minute Halacha series to be truly outstanding in the accuracy and the thoroughness of the research; the clarity of the explanations; and the organization of the material. It is frankly a bit amazing how much material Rabbi Lebowitz is able to present in a short amount of time without sacrificing this thoroughness and clarity.

This is a book that will be very useful to anyone who cares about halacha accessible to teens (and precocious preteens), useful for baalei batim who need guidance, this work will be extremely helpful even to rabbonim and talmidei chachomim because of the plethora of mareh mekomos not only in the Shulchan Aruch and mefarshim but to many she'elot uteshuvot of which a rav might not be aware.

We owe Rabbi Lebowitz a great deal of gratitude for putting together this beautiful collection which is in addition to the MANY other things that he does for klal yisreal. May he continue to produce works that are mezake the rabbim l'hagdil Torah u'lehadira.

With Gratitude and Appreciation,

Yitzchak A. Breitowitz

Rav, Kehillat Ohr Somayach

Rebbe Hershel Schachter
84 Bonnell Avenue
New York, New York 10023
(917) 735-0637

הרה"צ' שכתור
ראש ישיבת אוראש כולל
ישיבת רבני צחק אלתון

מכתב ברכה

חרם הקדמונים הוא שלא להוציא שום ספר בלי הסכמה, אכן
המפורסמות א"צ ראייה, וכב' יקירי-ידידי הר"ר אריה ליבוביץ שיחי'
ידוע היטב בעולם החורה כמגיד שיעור מאד מזלית, וכבר אחמחי גברא
ואחמחי קמיעתא זה כבר שנים, וא"צ לשום הסכמות אך ברך אברכהו,
שימצא ספרו זה החדש חן בעיני התלמידים, וישאו ויתנו בו, וילמדו
ממנו איך לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

בכבוד,

צבי שכתור

תמוז, תשפ"ד

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

YISROEL REISMAN
1460 EAST 19TH STREET
BROOKLYN, NY, 11230

ישראל רייזמאן
ישיבה תורה ודעת
אגודת ישראל בפלאטבוש

מרחשון תשפב

כבוד ידידי הגאון הרב אריה צבי ליבוביץ שליט"א,

לרגל שמחת הדפסת ספרך "הקונה עולמו" באתי במחשבה המתאים להשמחה. במס' רה"ש דף יז' שביום הדין הקב"ה מרחם ונושא עון, כיצד "ר"א אומר כובש ריב"ח אומר נושא".

בהסבר הענין, בבניהו, בהקדם דברי השל"ה שפי' שאין הקב"ה מוסיף מצוה חדשה להחשבון, ואינו נוטל עבירה מן החשבון. ומה עושה הרבש"ע?

באיכות העבירה, פעמים יש "נפיחה" המקבל איכותו - וגם במצוה יש החשובה טפי ע"י "נפיחה".

הנפיחה זו באה מן חשיבות מצד המעשה לטוב או למוטב.

והקב"ה עושה חסד לאדם, בל יחשוב נפיחת חטאו או להחשיב נפיחת המצוה, ע"כ בשל"ה.

לזאת, פי' בנייהו, שאדם החוטא בשבת פוגם טפי, ועושה נפיחה לחטא, ומקבל עונשו. ולמ"ד במס' רה"ש שאמר "כובש", ס"ל שברחמיו הקב"ה כובש האי נפיחה. ולמ"ד "נושא" היינו שאדם שעשה מצוה או לימוד בשבת, מקביל חשיבות המצוה "שאם אדם לומד תורה שעה אחת בשבת, יש לו יתרון על לימוד החול אלף ידות!" ונפיחה זו חשובה אצל הרבש"ע ומקבלו ביום הדין.

וזה אמת גם על פי הלכה, בחיי אדם (נשמת אדם כלל סח סס"ק א) דאפילו ברכת היין של שבת מקודש טפי משל חול.

לזאת, עלינו להחשיב שעות השבת ה"יום זה מכובד", שלא לבטלו בשינה ואכילה בלי עבודה כראוי.

יש הרבה מחנכים, העוסקים בחינוך כל ימי השבוע, ו"בא שבת בא מנוחה". ידידי הגה"ר אריה שליט"א, העוסק באמונה ובאהבה עזה לתלמידיו כל ימי החול, מוסיף בעיסוקו עם הציבור ביום שבת קודש, ובשמחת החיים המשפיע באופן נורא. לו יפה ונאה לחבר ספר בחשיבות השבת ודיניה.

בידידות ואהבה,

ישראל רייזמאן

הוצאת וואלה
ישראל רייזמאן

From the Desk of
RABBI AHRON LOPIANSKY
Rosh HaYeshiva

כ"ד

חשוון תשפ"ב

הרה"ג הרב ארי' ליבוביץ שיח' כבר פקע שמייה בשיעוריו הנפלאים והבהירים הן במסגרת דף היומי והן עם תלמידיו שיח', ורב פעליו בהפצת והרבצת התורה בכל רבדי העם, באשר יכולתו להנגיש ענינים מסובכים לאנשים עם רקע מצומצם, באמת מפליא הוא.

ועכשיו הכין ספר על עניני שבת, המבהירים ומסבירים השיטות השונים בענינים מצויים. הוא מציג היסוד לשיטות ואת תמצית השיטות וראיותיהם, בצורה אשר כל אשר יעיין עם קצת תשומת לב, יצליח להבין לפחות עיקרי הדברים.

אין כמו דברי תורה של ענין מסויים, בכדי לקשר מקיים המצוה למצוה עצמה, ובוודאי בעניני שבת קודש ששמירתו מיסוד דתינו הוא, ראוי הדבר להגיש דברי תורה שיקשרו עם מקדשי השביעי, לשביעי קודש. אברכהו שיזכה להרבות פעלים, ללמוד וללמד, ולהוסיף להוציא עוד חיבורים שיטעימו מהצוף המיוחד לכל מבקשי ה' ודברו,

החותם בהערכה רבה ובידידות,

אהרון שרגא לופיאנסקי

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

אשר זעליג וייס

כגן 8

פציה"ק ירושלם ת"ו

י"ד

י"ח סיון תשע"ז

הן ראיתי את הספר הנפלא שערך הרה"ג המופלג רבי אריה ליבוביץ שליט"א
בסוגיות של שו"ע או"ח ח"א.

ראיתי ושמחתי בלבי, כי זה שנים שאני מכיר את הרב ליבוביץ כמרבץ תורה
בישיבה וכרב ומנחיג בקהילה חשובה בוודמיר ארה"ב, וידעתי את כשרונו הגדול בתורתו
שבעל פה כאשר תלמידיו ושומעי לקחו שותים בצמא את פניני תורתו, וזה עתה רואה אני
את כחו וכשרונו גם בתורתו שבכתב.

דבריו שמחים ומאירים מיוסדים על אדני יושר הסברא וערוכים בטוב טעם ודעת
זקנים. בטוחני שרבים יאותו לאורו של ספר יקר זה ויפיקו ממנו תועלת גדולה.

ברכתי לידי"ג הרה"ג המחבר שליט"א שיזכה תמיד להגדיל תורה ולהאדירה, לאהב
שם שמים על הבריות בשמחה בשלוה ובנחת כאוות נפשו הטהורה.

באהבה

אשר וייס

אשר וייס

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

Rabbi Mordechai Willig
4499 Henry Hudson Parkway
Riverdale, New York 10471
718.796.8208

מרדכי וויליג
ריוורדייל, נוא יארק

כ"ה סיון תשע"ז

אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות (אבות פ"א מ"י). ופי' הגר"ח מוולאזין ע"ד הצחות, "מלאכת הרבנות יאהב, והוא הלימוד והבקיאות בהוראה, ולשנא את הרבנות והתרברבות בעצם. ובעוה"ר עתה הדבר להיפך, אהבים הרבנות ושונאים מלאכתה לדעת להורות בדת ודין בבקיאות ועיון."

והנה בזמננו אנו, גם הרבנים המקיימים את דברי משנתנו באהבה ושנאה בלבם, מרגישים חוסר זמן ללמוד בקיאות בהוראה, בגלל עול הקהלה ברבות הבעיות הפרטיות של רבים מבני קהלתם. ואפילו ר"מים בשיבות טרודים בעול תלמידיהם ובהכנת שיעורים במסכתות אשר אינן כ"כ למעשה.

ובכן בואו ונחזיק טובה לידידנו הר"ר אריה ליבוביץ שליט"א, המחייב את הרבנים, הר"מים, והמצרפים את שני התפקידים, שקונה עולמו בכמה שנים של הגרת שיעורים יומיים לתלמידים מקשיבים, וכדוגמא למופת של התמדה בהכנת שיעוריו במזכרי בית המדרש. וכן בכמה שנים כרב בייסוד ובהנהגת קהלה חשובה של מבקשים דבר ה', המוצאים סיפוקם ועולם בתורה וביראת שמים משיעוריו הבהירים ודרשותיו המרשימות.

וכעת קונה עולמו גם בשעה אחת, בהדפסת שיעוריו הקצרים בנושאים של הלכה למעשה, ורק אהבת המלאכה "לדעת להורות בדת ודין בבקיאות ועיון" מאפשרת ספר מצוין זה מת"ח שנושא בעול תלמידיו וקהלתו. והנני לברך את ידידי הר"ר ארי' שליט"א שכשם שזכה לקיום תפלתו היומית "ותן בלבנו בינה", כן יזכה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים לאורך ימים ושנים מתוך בריאות נחת והרחבה.

מרדכי וויליג

Table of Contents

Foreword	5
-----------------------	----------

Introduction	7
---------------------------	----------

Bereishis

The Beracha of Meshaneh HaBriyos on Strange Animals and a Torah View on Visiting the Zoo	17
Havdalah (and Other Mitzvos) Over a Microphone, Telephone, or Livestream	24
Havdalah in Tefillah	32
Ner Havdalah	38
Havdalah For Women	45

Noach

The Beracha on a Rainbow	51
Sealing Windows and Tzava'as R' Yehuda HaChasid	57
Davening in Front of a Window	63
Promoting The Sheva Mitzvos B'nei Noach	68
Darchei Shalom and Tzedakah to Non-Jews	73

Lech Lecha

Tefillas Haderech	80
Changing the Name of a Choleh	87
Serving as Sandek Multiple Times	91

Vayera

Shalom Aleichem on Friday Night: Custom and Controversy	96
Counting a Child Under Bar Mitzvah Toward a Minyan	101
The Correct Beracha on Wraps	108
Escorting Guests from One's Home	113

Chayei Sarah

May a Kohen Visit Me'aras HaMachpelah?	118
Davening in Me'aras HaMachpelah or in a Mosque	125
Magen Avos (Beracha Achas Me'ein Sheva)	131
Davening Out Loud	138
Naming After a Rasha	145

Toldos

Baruch SheP'tarani	149
Baruch SheP'tarani for a Daughter	155
Geneivas Da'as	159
Selling Mitzvos and Aveiros	166

Vayetzei

Bircas HaMapil	171
The Halachic Status of a Sleeping Person	176

How Much to Sleep and When to Sleep	182
---	-----

Reciting Sheva Berachos Outside of the Chuppah	187
--	-----

Vayishlach

The Tefillah Before and After Learning	191
--	-----

Praying to Angels	196
-------------------------	-----

Red Bendel and Ayin HaRa	201
--------------------------------	-----

Vayeshev

Taanis Chalom — Fasting for a Bad Dream	206
---	-----

Bris Milah for Twins (or Two Babies at Once)	211
--	-----

Prisoner Exchanges in Halacha	215
-------------------------------------	-----

Birthday Celebrations	220
-----------------------------	-----

Mikeitz

Poaching Somebody Else's Employees	226
--	-----

Disposable Cups for Kiddush	231
-----------------------------------	-----

Marital Relations During Times of War and Famine	236
---	-----

Honoring an Older Brother	241
---------------------------------	-----

Vayigash

Saying Shehecheyanu and Making a Seudah Upon Completing a Sefer	247
--	-----

Honoring Grandparents	252
-----------------------------	-----

Saying a Beracha When Seeing a King	256
---	-----

Kissing Children in Shul	262
--------------------------------	-----

Vayechi

Blessing Children on Friday Night	267
A Father Receiving a Kidney Donation from a Developmentally Disabled Son	274
Burial in Eretz Yisrael	279
Vach Nacht	285

Bereishis

The Beracha of Meshaneh HaBriyos on Strange Animals and a Torah View on Visiting the Zoo¹

וַיַּעַשׂ אֱלֹקִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
וְאֶת־כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹקִים כִּי־טוֹב.

*And God made the beasts of the earth according to their
kind and the cattle according to their kind, and all the
creeping things of the ground according to their kind, and
God saw that it was good.*

Bereishis 1:25

The Torah describes the incredible variety of Hashem's creations, particularly the diverse species of animals, from tiny insects to mighty sea creatures. The Rambam (*Yesodei HaTorah* 2:2) famously writes that reflecting on the natural world and Hashem as its creator is a key way to deepen our love and fear of Him. Indeed, Chazal even established a beracha to recite when seeing a strange, rare, or

1 For more extensive discussion on this topic, see *HaKoneh Olamo* Volume 2 Chapter 24.

wonderous animal. When is this beracha warranted? Is there an objective standard or does it depend on the individual's reaction? If there is a beracha for seeing special animals, does this imply that there is a mitzvah to visit zoos in order to recite it?

Which Animals?

The Gemara (*Berachos* 58b) quotes a beraisa that one must recite the beracha of *meshaneh habriyos* ("Hashem who creates a variety of unique creatures") upon seeing an elephant, monkey, or owl. The *Meiri* (s.v. *HaRoeh Pil*) writes that the beracha is limited to these three animals due to their resemblance to humans. This approach can be understood based on the comment of the *Melech Shlomo* (*Meseches Kilayim*, chap. 8), who explains that during the *dor haflagah*, Hashem punished some people by turning them into these species (a form of reverse evolution), and, thus, when one sees one of these species, he is essentially looking upon a deformed human and thus recites the beracha.

The *Tur* and *Shulchan Aruch* (O.C. 225) mention the beracha on an elephant and a monkey but omit the owl. Nevertheless, Rav Shlomo Zalman Auerbach (*Halichos Shlomo*, *Tefillah* 23:35) rules that a beracha is required for all unusual creatures, and the specific animals listed in the Gemara and *Shulchan Aruch* are simply examples. However, Rav Shlomo Zalman maintains that no beracha should be said on exotic fish, as they fall into a different category that the Gemara doesn't include. He suggests reciting the beracha the first time one sees any unusual animal at the zoo, with the intention of covering all such animals seen that day. Rav Yair Bacharach (*Mekor Chaim* 225:8 s.v. *Pil*) similarly writes that if one sees any animal that is deformed, even if not one of the animals identified in the Gemara, he should recite the beracha of *meshaneh habriyos*. He argues that there is no question that this beracha applies to any deformed

creature, and the debate concerns only healthy animals that are not commonly encountered.

The *Tur* cites the Ra'avad, who says the beracha should be recited only if one feels discomfort when seeing the animal. However, the *Beis Yosef* (s.v. *HaRoeh*) finds this perplexing, noting that elephants and monkeys typically evoke feelings of wonder, not discomfort. In order to explain the Ra'avad, the *Bach* (3, s.v. *VeKasav HaRa'avad*) offers two explanations: the Ra'avad may have been referring to the beracha of *dayan ha'emes*, which is recited upon seeing someone with a physical abnormality, or he may have meant that *meshaneh habriyos* is said only when seeing a deformed animal, not an exotic species like an elephant or monkey.

A Dead Animal

Would one recite this beracha when seeing such an animal after it has died? Rav Yitzchak Zilberstein (*Vavei HaAmudim*, Shevat 5775) writes that seeing something dead is not the same as seeing it alive. He cites Rav Boruch Epstein (*Mekor Boruch*), who points out that although Hashem tells the Jewish people they will never see the Egyptians again, they later see them dead at the banks of the Yam Suf. Clearly, they were to understand that while they would never see them again alive, they would possibly see them dead, which indicates that seeing a person or animal dead cannot be equated with seeing them alive. Based on this, Rav Epstein ruled that if someone made a *neder* to never see a particular individual again, he would be permitted to attend the person's funeral.

On the other hand, returning to our topic, one could suggest that *meshaneh habriyos* is recited not just for seeing the living animal, but for the reaction and impression left on the viewer. Whether this experience is the same when observing an exotic animal that is no longer alive is debatable.

Rav Zilberstein also references Rav Chaim Kanievsky's ruling that if one sells a dead dog, the exchanged item is not considered a *mechir kelev*, an item exchanged for a dog that is forbidden to be offered as a korban. Rav Zilberstein concludes that there is a distinction between live and dead animals, and the beracha should only be recited when seeing an animal that is alive.

How Often Should One Say the Beracha?

The *Tur* (ibid.) quotes the Ra'avad that one only recites the beracha the first time he sees the animal and never again for the rest of his life, because only the very first sighting creates such a powerful experience. However, the *Tur* himself argues that the beracha should be recited every time one sees an exotic animal, as long as thirty days have passed since the last sighting, similar to the guidelines of other berachos. The *Shulchan Aruch* (225:9) rules like the Ra'avad that one should recite the beracha only the first time he sees the animal, while the Rema follows the *Tur* and rules that it should be said when seeing the animal again after thirty days have passed.

There is also a disagreement about how to understand the thirty-day rule that the Rema codifies. The *Aruch HaShulchan* (225:13) understands the Rema to mean that if a person sees another animal of the same species within thirty days, no new beracha is needed, but if he sees a different rare species, even within those thirty days, he should say another beracha. The thirty-day count restarts with each sighting of that species, and after thirty days, one may recite the beracha again even upon seeing the exact same animal. The *Mishna Berura* (31, and *Sha'ar HaTziyun* 32) disagrees and understands that the Rema's ruling, that a person can recite the beracha again after thirty days, only applies to a different animal of the same species, but if one already recited a beracha on a specific animal, he does not recite another beracha upon seeing that same animal, even if

thirty days has elapsed. This halachic question will commonly apply when a person visits a zoo frequently (e.g. he has purchased a season pass) and after thirty days sees the same exotic animal that he had previously seen, such as the same elephant or monkey. According to the *Aruch HaShulchan*, the person would say the beracha again, but according to the *Mishna Berura's* understanding, he would not.

Should One Visit the Zoo?

Based on the Rema's ruling, one could suggest that there is a mitzvah, or at the very least a laudable practice, to visit the zoo every thirty days in order to recite this beracha. There are three approaches to this issue.

First, there are poskim who encourage visiting a zoo but not specifically for the sake of reciting a beracha. The *Leket Yosher* (O.C. 66:2) writes that his rebbi, the Terumas HaDeshen, once heard that there was a lion in the neighboring town, and he walked on Shabbos to see this wonderous creature. He does not mention anything about reciting the beracha but rather, apparently, he appreciated the value of witnessing and appreciating the wonderous world and animals that Hashem created. Similarly, in his records of his many travels across different parts of the world, the Chida describes many of the exotic animals that he was fortunate to encounter. He does not mention the privilege of reciting the beracha, but rather focuses on how such experiences inspire greater appreciation of Hashem as Creator.²

2 Rav Berel Wein often mentions that when Rav Yosef Kahaneman, the Ponovezher Rav, would visit Miami, he would insist on going to the aquarium to appreciate the wonderous creatures. Rav Chaim Marcus shared a particularly resonant message with me that emerged from Rav Kahaneman visiting a zoo. On a particular visit to the Bronx Zoo, the Ponovezher Rav became emotional at the polar bear enclosure. He noted

A second group of poskim value visiting a zoo specifically for the sake of reciting the beracha. The *Tehilas Chaim* (2, p. 183) writes that Rav Chaim Sanzer once went to the zoo for the sake of reciting the beracha. Similarly, the Steipler (*Orchos Rabbeinu* 1, p. 94) took his children to a zoo in Ramat Gan so that they could see the monkeys and recite the beracha of *meshaneh habriyos*.

Finally, there is a third minority group of poskim who discourage visiting a zoo entirely. The *Kav HaYashar* (Perek 2) writes that although one has permission to look at strange animals in order to recite the beracha, he should not look upon them excessively, as it is not proper to stare at non-kosher animals. Additionally, the *Pri HaSadeh* (3:173) writes that the Gemara only permitted reciting the beracha if one encounters these animals by chance, but it is forbidden to purposely seek out non-kosher animals to look at them and say the beracha. The *Arugas HaBosem* (O.C. 9) goes so far as to say that staring at any animals, kosher and non-kosher, is a partial violation of the Torah prohibition of making pictures and models of animals. He reasons that if one may not even produce an image of such animals due to concerns of *avodah zarah*, certainly one should avoid gazing upon them. Similarly, the Gemara criticizes those who went to the Roman stadiums and amphitheaters, which presumably had displays of such animals.

Rav Ovadiah Yosef (*Yabia Omer* 4 O.C. 20), however, totally rejects the *Arugas HaBosem's* line of reasoning. The prohibition to

how polar bears quite obviously cannot really survive in the climate of the Bronx, and are only able to live because the zookeepers created an environment with abundant ice and freezing water. Rav Kahaneman remarked that this reminds him of a Jew in exile. When outside of Eretz Yisrael, our natural environment, we can survive by building shuls and yeshivos, but in a certain sense we are as pathetic as a polar bear living in the Bronx.

visit the Roman stadiums was due to the violence and immoral activities that were exhibited there, not the sight of exotic animals. Additionally, the prohibition of creating images of animals is specifically because they are constructed by people, but it is certainly permitted to see the creatures that Hashem Himself created. After all, everyone agrees that it is forbidden to own statues and idols of humans, but no one would suggest that it is forbidden to encounter and look at other people.

As a matter of halacha, if a person infrequently visits a zoo, and is impressed and moved by the animals, it would seem prudent to seek out the elephants, owls, or monkeys first, and recite the beracha on them, having in mind that the beracha should apply to all unusual animals that he will see on that visit.

Havdalah (and Other Mitzvos) Over a Microphone, Telephone, or Livestream³

וַיְבָרֶךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת
מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת.

And God blessed the seventh day and He hallowed it, for thereon He abstained from all His work that God created to do.

Bereishis 2:3

An important question in technology and halacha over the past half century has been whether a person can fulfill a mitzvah involving speech through the use of technology. Originally, the question focused on whether a microphone could be used at large gatherings, such as the reading of the Megillah on Purim. People also asked if a mitzvah such as havdalah could be fulfilled by phone, if one could not be present in person. In recent years, the question has evolved to whether mitzvos can be fulfilled over Zoom. This question applies to many mitzvos, including bentching with a zimmun, kriyas HaTorah, sheva berachos, and tefillas haderech. In this chapter, we will discuss the primary sources and the differing opinions of contemporary

3 See *HaKoneh Olamo* Volume 2 Siman 27 for further elaboration on this topic.